Aan: College van Burgermeester en Wethouder Gemeente Assen
Noordersingel 33
9401 JW ASSEN
info@assen.nl

Betreft: Gasloze wijk Assen – Kloosterveen.

Assen, 16 maart 2021

L.S.

Hierbij maak ik bezwaar tegen het door u voorgenomen besluit en de gang van zaken m.b.t. het project afsluiten aardgas Assen-Kloosterveen. Dit is overigens een kopie van een ander persoon die ook bezwaar heeft gemaakt.

Als inwoner en eigenaar van een pand in deze wijk word ik door dit project ernstig benadeeld, omdat ik daarbij gedwongen wordt om op korte termijn voor forse investeringen van een reguliere aardgasverwarming naar een all-electric-warmtepomp systeem over zou moeten gaan.

Op de informatie avond 10-mrt-2021 werd dit voorstel gepresenteerd.

- Ik stond daarbij versteld van de vooringenomenheid, waarmee dit besluit werd gepresenteerd. Kennelijk staat het besluit al vast. Ik had ook de indruk dat de gemeente zich niet volledig realiseert wat voor impact dit plan heeft.
- De wethouder, mw. Dekker, sprak daarbij van No-Regret maatregelen, draagvlak en dat het plan haalbaar en betaalbaar moet worden.
- Ik heb grote vraagtekens bij zowel de technische en financiële haalbaarheid en het draagvlak van dit plan.
- Aangezien er nog amper over dit plan is gecommuniceerd is, kan er m.i. nog geen sprake van een draagvlak in de wijk.

Deze hele gang van zaken roept bij mij de volgende vragen en bezwaren op:

- Er is al op voorhand gekozen voor all-electric-warmte pompen, terwijl dit de duurste variant is.
- In het EIB Rapport[i] wordt een investeringsbedrag genoemd van: € 35.000 …. € 65.000. Deze bedragen zijn duidelijk hoger dan de door mw. Dekker genoemde investeringen van € 15.000,- Ik moet daarom concluderen dat de communicatie op de informatieavond onjuist is geweest.
- De panden in Assen Kloosterveen zijn i.h.a. wel goed geïsoleerd, maar totaal niet geschikt om verwarmd te worden met een warmtepomp.
- Een warmtepomp levert verwarmingswater van een veel lagere temperatuur dan van een reguliere CV ketel. Om verwarming mogelijk te maken, moeten de panden volledig worden aangepast.

- Ombouw naar een all-electric-warmte pomp houdt, naast de eigenlijke plaatsing van een warmtepomp, o.a. het volgende in:
    - Bouwkundige aanpassingen voor plaatsing van de installaties
    - Warmte pomp installatie aanleggen.
    - Vloeren er uit breken.
    - Vloerverwarmingen aanleggen.
    - Meer radiatoren.
    - Nieuwe vloeren. Incl. vloerbedekking.
    - Aanpassing keuken. Versnelde afschrijving van de keuken.
  - Voor mijn pand komen de investeringskosten uit op een bedrag in de ordegrootte van € 50.000,-
  - Daarnaast is er ook sprake van ruimte verlies vanwege de omvangrijke apparatuur, zoals de warmtepomp en boilerinstallaties.
  - In het EIB rapport[ii] staat op blz. 43. Dat de kosten NIET kunnen worden bepaald met gemiddelde kentallen. Hier is maatwerk nodig, maar dat zie ik niet.

- De investeringen verdienen zich niet terug.
  - Uit eigen berekeningen blijkt al snel dat de variabele energiekosten na deze investering eerder omhoog zullen gaan dan af zullen nemen.
    - Voor een reguliere warmtepomp gaan de maandelijkse energiekosten omhoog en niet omlaag.
    - Uiteraard ben ik bereid deze berekeningen inhoudelijk, op ingenieursniveau, toe te lichten.
  - Ook in het EIB rapport wordt ook al geconcludeerd dat deze investeringen zich niet zullen terug verdienen[iii].
  - In mijn optiek is er in deze ombouw helemaal geen sprake van “No Regret” maatregelen. De bewoners van Assen Kloosterveen zitten straks opgescheept met een storingsgevoelige en dure installatie die alleen maar kostenverhogend zal werken.
  - De omgebouwde huizen zullen door deze aanpassingen niet in waarde stijgen, maar juist in waarde dalen. Want wie koopt er een huis met een installatie die alleen maar leidt tot hogere rekeningen en veel storingen ?
  - Nu deze dreiging in de markt bekend is geworden zal die waarde daling vanaf deze week al inzetten.
  - Heeft de gemeente zich gerealiseerd dat hierdoor straks schade is van planschade en waardevermindering van de woningen ?

- Hoe denkt u dat deze snelle gedwongen ombouw voor deze hele wijk gerealiseerd kan worden ?
  - Er zijn nu al nauwelijks aannemers te vinden voor reguliere klussen.
  - Warmtepompen zijn specialistische apparaten. Er is maar een zeer beperkt aantal installatiebedrijven die deze installaties goed kunnen installeren en inregelen.
    - Er zijn dan straks 4000 panden die moeten worden omgebouwd in een beperkte periode.
    - Er is gewoon geen capaciteit om op korte termijn alle panden in Kloosterveen om te kunnen bouwen.

- Waarom is er gekozen voor Kloosterveen ?
    - In het EIB Rapport staat[iv] dat o.a. men moet kiezen voor wijken met:
        - Veel of uitsluitend corporatie bezit.
        - Veel hoogbouw en flats.
        - Warmte bron met voldoende capaciteit nabij.
        - Ruime mogelijkheden om de inwoners te compenseren.
        - Betrokken bewoners.
    - Dat heeft Kloosterveen allemaal niet.
        - In Kloosterveen zijn de woningen al wel redelijk geïsoleerd, maar dat betekent dat de CO2 winst maar minimaal zal zijn.
    - Voor CO2 besparing geldt: eerst isoleren, dan de rest.
        - Zie ook het EIB Rapport[v] " Door isolatie is het aardgasverbruik met 40 … 70 % te verlagen "
        - De woningen in Kloosterveen zijn in het algemeen al redelijk geïsoleerd. Het zou dus voor hand liggen om met isoleren juist de grote winst in CO2 reductie te realiseren. Daarvoor moet u bij andere oudere wijken zijn.
        - Waarom wordt dit niet eerst gedaan ?

- Waarom deze haast ?
    - In het Raadsvoorstel Transitievisie Warmte geeft u aan dat u al voor 2030 meer dan 4000 woningen van het gas af wilt halen[vi].
    - Voor het rijk moet dit pas voor 2050 gerealiseerd zijn.
    - Waarom heeft u zoveel haast ? Terwijl de techniek hier gewoon nog niet klaar voor is. Is het niet beter om nog even pas op de plaats te maken[vii], totdat de techniek er wel klaar voor is ? U bent nu voornemens om de bewoners op kosten te jagen om de bewoners in een techniek te laten investeren, die over een paar jaar wellicht al volledig achterhaald is.
    - Het is m.i. extra stuitend dat de bewoners in deze corona-tijden amper de gelegenheid krijgen om georganiseerd weerwoord te bieden en nu volledig voor het blok worden gezet.

- Waarom deze grote "proeftuin" ?
    - De gemeente zet in om maar liefst 4000 woningen, op kosten van de eigenaren / bewoners aardgasloos te maken
    - Op deze schaalgrootte is er m.i. niet meer sprake van een proeftuin, maar van een grootschalig project. Ik vraag me af of dit van te voren voldoende uitgewerkt is. Ik kan bijvoorbeeld geen MER van dit project vinden.
    - Het feit dat specifiek de inwoners van Kloosterveen, als eigenaren van panden met een goede milieupresentatie, met deze grote extra kosten worden geconfronteerd riekt naar ambtelijke willekeur.

- Is hier straks sprake van dwang ?
    - Volgens het EIB Rapport is er nu nog geen sprake van dwang[viii].
    - Tijdens de informatie avond hintte mw. Dekker al wel op dwangmaatregelen. Ook in een interview met de Asser Courant[ix] werd er al gesproken over komende dwangmaatregelen.
    - Kunt u aangeven of de gemeente voornemens is om dwangmaatregelen uit te gaan oefenen op de getroffen bewoners / huiseigenaren in Kloosterveen ?
    - Zo ja: wanneer gaan die dwangmaatregel dan in?
        - Het inzetten van de dwang optie zal het draagvlak voor de energietransitie zeker niet gaan versterken.

- U kunt m.i. niet van de eigenaars / bewoners van Kloosterveen eisen dat zij zich volledig in de schulden steken, omdat u een bepaalde (al dan niet onhaalbare) optie voor warmtetransitie ambieert, die voor deze groep eigenaars / bewoners ondraaglijk is. Dit is bovendien strijdig met het "Haalbaar en Betaalbaar" basisprincipe, van de concept Energiewet.

- Geluid:
  - Warmte pompen maken geluid, terwijl de huidige CV ketels nagenoeg stil zijn.
  - Overdag mogen warmte pompen een geluid van 40dB produceren en 's nachts een geluid van 35 dB[x].
  - Maar het probleem wordt straks dat iedereen op zijn erfgrens dan dus 40 dB mag produceren.
  - Je krijgt dus 40 dB van je linkerburen, 40 dB van je rechterburen, 40 dB van je achterburen en 40 dB van je overburen.
  - En dan krijg je ook nog eens de dB's van je buur-buren enz. enz. De wijk Kloosterveen wordt daarmee dan een zoemende bijenkast. Dag en nacht. En dat natuurlijk vooral tijdens koude winternachten.
  - De installatie bedrijven klagen nu al dat ze die 40 dB een veel te strenge eis vinden. Dus het ligt voor de hand dat die eis van 40 dB straks zal worden ingeruild voor een waarde die weer hoger is[xi]. De eis van 35 dB is daarbij al helemaal niet haalbaar.
  - De installatie branche heeft het daarbij zelfs al letterlijk over een " verarming van de omgeving " [xii]
  - Het door u gepresenteerde onzalige plan leidt daarmee tot een verarming van de bewoners en een verarming van de omgeving.

- Het doel van het klimaat beleid was om de CO2 uitstoot te verminderen. Het uitfaseren van aardgas zou een middel moeten zijn, maar dat is nu kennelijk tot doel verheven.
  - Een verlaging van de CO2 emissie wordt met "all electric" warmte pompen niet gehaald.
  - Dat zou alleen maar kunnen als alle stroom voor de warmtepompen met windmolens, zonnepanelen, waterkracht of kernenergie zou worden opgewekt.
  - Maar er is helemaal niet zoveel alternatieve elektriciteit beschikbaar.
  - Doordat de elektriciteit nog steeds afkomstig zal zijn van centrales die gestookt worden op gas, steenkool of nat hout. Een centrale heeft, zelfs met een warmtepomp thuis, nog steeds een veel lager rendement dan een normale hoog rendements-gas-ketel. Uiteindelijk gaan we dus meer CO2 uitstoten.

  - Zoals ik al eerder aangaf is verlaging van CO2 emissie veel eenvoudiger en kosten gunstiger te realiseren door te beginnen met het isoleren van de oudere woningvoorraad.

Ik hoop dat u mijn vragen kunt beantwoorden en dat u met deze informatie af zult zien van het voorgenomen besluit.

Groeten,

[redacted]

Noten:

[i] EIB Rapport Proeftuinen aardgasvrije wijken. Maart 2021. Blz.: 32 Tabel 3.1

[ii] EIB Rapport Proeftuinen aardgasvrije wijken. Maart 2021. Blz. 43

[iii] EIB Rapport Proeftuinen aardgasvrije wijken. Maart 2021.
Blz.: 40 " All Electric is ingrijpend en vraagt om forse investeringen met beperkte baten "
Blz.: 40 " Levensduur warmte pomp 15 jaar "

[iv] EIB Rapport Proeftuinen aardgasvrije wijken. Maart 2021. Blz.: 49. Tabel 3.1

[v] EIB Rapport Proeftuinen aardgasvrije wijken. Maart 2021. Blz.: 42.

[vi] Raadsvoorstel Onderwerp Transitievisie Warmte, Datum verzending donderdag 4-2-2021, Besluitvormende raad donderdag 18 maart 2021. Paragraaf 5.2.

[vii] Asser Courant, 11-2-2020, Aardgasloze wijk Lariks. Moet politiek wachten op betere alternatieven ?

[viii] EIB Rapport Proeftuinen aardgasvrije wijken. Maart 2021. Blz.: 26. " voor all electric wijken geldt dat mensen niet gedwongen kunnen worden afscheid te nemen van aardgas"

[ix] Zie: Asser Courant 27-10-2020. Mw. Dekker gaf aan dat er "een soort van onteigeningswet" in de maak is waarmee huiseigenaren gedwongen kunnen worden over te gaan naar een verwarmingssysteem, zoals door de overheid aangegeven.

[x] https://www.vakbladwarmtepompen.nl/sector/nieuws/2020/02/geluidseis-voor-warmtepompen-van-kracht-op1-januari-2021-1015628

[xi] https://www.vakbladwarmtepompen.nl/sector/artikel/2020/12/aanstaande-regels-voor-warmtepompen-zijn-onuitvoerbaar-1016521

[xii] https://www.vakbladwarmtepompen.nl/sector/artikel/2021/02/neem-geluid-warmtepompen-serieus-het-kan-de-gezondheid-schaden-1016814